

З метою підтримки купівельної спроможності населення Урядом забезпечено протягом 2017 року поетапне підвищення прожиткового мінімуму, який є базовим державним соціальним стандартом та основою для визначення розмірів державних соціальних гарантій. Прожитковий мінімум підвищено з грудня 2016 року на 10,3 %.

У 2017 році прожитковий мінімум зросте ще двічі: з 01 травня – на 5,2 % та з 01 грудня – на 4,7 %.

Законом України «Про державний бюджет України на 2017 рік» встановлена мінімальна заробітна плата у розмірі 3200 грн., прожитковий мінімум для працездатної особи – 1600 грн.

	у грудні 2016	з 01.01.2017	з 01.05.2017	з 01.12.2017
Мінімальна заробітна плата	1600	3200	3200	3200
Мінімальна пенсія	1247	1247	1312	1373
Середній прожитковий мінімум (ПМ)	1544	1544	1324	1700
ПМ для працездатних осіб	1600	1600	1684	1762
ПМ для дітей до 6 років	1355	1355	1426	1492
ПМ для дітей від 6 до 18 років	1689	1689	1777	1860
Почасова заробітна плата	9,59	19,34	19,34	19,34

Підвищення мінімальної заробітної плати

Із 1 січня 2017 року розмір мінімальної заробітної плати уже не буде змінюватися протягом року залежно від перегляду прожиткового мінімуму (проте, як і раніше, встановлюватиметься Верховною Радою у законі про держбюджет).

Порядок формування тарифної сітки оплати праці теж змінився. Заробітну плату (посадові оклади) та тарифну сітку тепер будуть розраховувати не на основі мінімальної зарплати, а в співвідношенні до прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року.

При формуванні тарифної сітки враховуватимуть складність виконуваних робіт і кваліфікацію працівників. У бюджетній сфері мінімальну тарифну ставку (посадовий оклад) встановлюватиме Кабінет Міністрів України.

В не бюджетній сфері суб'єкти господарювання визначатимуть тарифні ставки самостійно - у колективних договорах.

При цьому мінімальна тарифна ставка не може бути нижчою за прожитковий мінімум для працездатної особи на 1 січня календарного року.

А розмір зарплати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим мінімальної заробітної плати.

Водночас, для забезпечення мінімального розміру зарплати працівника передбачено не враховувати доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер робіт, премії до святкових і ювілейних дат.

Якщо ж нарахована зарплата працівника, який виконав місячну норму праці, нижча від законодавчо встановленого розміру мінімальної, власник (уповноважений ним орган) проводить доплату до її рівня та виплачує щомісяця одночасно з виплатою зарплати.

У разі укладення трудового договору про роботу на умовах неповного робочого часу, а також при невиконанні працівником в повному обсязі місячної (годинної) норми праці мінімальна заробітна плата виплачується пропорційно виконаній нормі праці.

У разі використання на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності та у фізичних осіб, які використовують найману працю, погодинної оплати праці, застосовуватиметься мінімальна зарплата у погодинному розмірі.

Обґрунтування введення нового розміру мінімальної заробітної плати

Співвідношення мінімальної заробітної плати і фактичного прожиткового мінімуму в Україні у грудні 2016 року не досягало й 50%. Тобто, відпрацювавши повний робочий місяць за мінімальну зарплату, людина не може забезпечити навіть свої мінімальні життєві потреби (за останні три роки індекс споживчих цін зріс на 200%, а мінімальна заробітна плата - лише на 31%).

За рівнем заробітної плати Україна посідає останнє місце серед пострадянських країн.

Середня зарплата в доларовому еквіваленті

Країна	2013 рік	I півріччя 2016 року	Темп росту, %
Україна	411	195	-53%
Казахстан	717	407	-43%
Азербайджан	542	316	-42%
Росія	936	556	-41%
Білорусь	564	348	-38%
Грузія	481	391	-19%
Молдова	292	242	-17%
Киргизія	234	202	-14%
Таджикистан	114	116	2%
Вірменія	358	386	8%

При зростанні мінімальної заробітної плати одночасно підвищено розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС до 1600 грн. - розміру

прожиткового мінімуму для працездатної особи. Посадові оклади в бюджетній сфері зростуть в середньому на 50%.

Оскільки оклади диференційовані, то рівень оплати праці залежатиме від кваліфікації працівника та складності робіт.

В Держбюджеті 2017 року на підвищення мінімальної заробітної плати, у т.ч. надбавки, стимулюючі виплати працівникам бюджетної сфери передбачено додатково 40 млрд. грн.

Посадовий оклад працівника I розряду ЄТС з 1 січня 2017 зріс на 44%. І це дозволило уперше за 20 років (після прийняття закону про оплату праці) ліквідувати розрив у 265 грн. між показниками мінімальної заробітної плати і прожиткового мінімуму.